

RESEBERÄTTELSE

Namn

År och termin för utbyte

Elin Pukite

HT22

Utbytesuniversitet

Lisboa School of Economics and Management

Utbildningsprogram

Fastighetsutveckling

Utbytesstudier i Lissabon

Innan avresa

Jag sökte utbytesstudier för att variera mina studier från KTH. Att se ett annat lands perspektiv på universitet samt få bredare erfarenheter än mina kurser inom fastighet. I den rådande pandemin var jag osäker på om ett utbyte längre bort än Europa skulle bli en möjlighet och närheten till att komma hem över jul lockade. Detta samt att få möjligheten att få besök från Sverige. Mina förväntningar var att upptäcka ett nytt land och universitet och det var en möjlighet jag inte ville missa. Det som var smidigt med ett utbyte inom Europa var att inga vaccinationer (förutom covid-sprutor) var nödvändig och inga visum etc. Även att universitetet var på engelska lockade då en språkkurs inte var nödvändig och engelskan förbereder för vidarestudier.

Ankomst

Jag åkte till Portugal ungefär 1 vecka innan studierna startade då det kändes smidigt att komma den 1:a i månaden med hyran av lägenhet. Det gav mig även en chans att lära känna kulturen, staden och landet innan jag kastades in i mina kurser. Mottagandet av skolan var i form utav en dag på campus och rundvisningar vilket var trevligt. Det fanns inga introduktionskurser till min vetenskap. Vi fick faddrar som visade oss runt och erbjöd oss träffar med andra studenter.

Ekonomi

Det fördelaktiga med Europa är att det finns ett erasmusstipendie som blir en extrapeng. Själva staden är relativt dyr att hyra lägenhet i därför är det bra att hitta vänner redan innan att bosätta sig med och boka en lägenhet tidigt då priserna stiger desto närmre avgångsdatumet du kommer. Det tillkom inga extrakostnader för själva utbytet mer än hyra etc. De flesta kurser har inte en kursbok utan mer kursmaterial att utgå ifrån så den kostanden försvann också. Mitt bästa spartips är att boka en lägenhet tidigt och bo med flera andra då det är den största utgiften.

Boende

Jag och tre andra tjejer bokade en lägenhet via AirBnB. Den låg ungefär 15 minuter gångavstånd från skolan vilket var praktiskt då ett tåg- eller busskort kan bli väldigt dyrt och det är en omfattande process att få tag på ett månadskort. Boendet var som de flesta i Lissabon; dåligt isolerad. Dock så hade vi stora egna rum och väldigt bra utsikt med balkong från högsta våningen. Det man ska vara beredd på i Portugal är mögel, att det regnar in och att vintern blir väldigt kall inomhus då det oftast inte finns värme att slå igång. Om man stör sig mycket på ljud så är det också svårt att hitta ett läge där isoleringen eller ljudnivåerna är låga då det byggs mycket i staden och är mycket folk ute dygnet runt. Vi hade otur med låset på vår dörr också och vi hade inbrott två gånger där en av gångerna blev

bestulna på våra saker. SÅ det är viktigt att vara säker på att låset fungerar och ta med sig sina saker när man åker bort.

Universitetet och studierna

ISEG är en mycket mindre skola än KTH vilket gör det mer åtkomligt med tre olika byggnader som studierna hålls i. De har studier inom ekonomi och management främst. Det kändes ungefär som i gymnasiet där det lätt blir väldigt stökigt i klassrummen och hierarkin är läraren högst upp. På KTH är det lättare att hålla en konversation med läraren som i samband med dig hjälper dig med problem om du till exempel missar en lektion. På ISEG var det obligatorisk närvaro på alla lektioner där du signerar ett papper efter varje timme och det kan bli slitsamt ifall du blir sjuk då närvaron bestämmer om du får skriva tentan eller ej (minst 80% närvaro krävs oftast). Det jag gillar med KTH är att du själv är ansvarig för dina studier och på ISEG kändes det mer som att du ska anpassa dig till studierna istället för studierna till dig. En vanlig dag kunde vara lektioner från 8-14 utan pauser sedan lunch och sedan en timmes lektion till efter det eller så var du helt ledig vissa dagar beroende hur ditt schema såg ut. De anpassar inte schemat efter din utbildning utan du får själv välja kurser och sedan kunde ditt schema bli ansträngande som 6 timmar utan paus eller lunch eller helt fri. Jag själv gillar mer upplägget på KTH där schemat för årskurserna sätts efter utbildningen inte efter vilka kurser du väljer samt att du alltid har paus under föreläsningar och rimlig tid för lunch. Akademisk kvart eller pauser existerar inte på ISEG. Väldigt dålig inläring när man är på sin 6:e timme utan paus. Det var även varje vecka inlämningar och presentationer och det kan bli väldigt hastigt då du måste läsa fem kurser samtidigt. Några inlämningar var för hand varje vecka och presentationerna blev ansträngda då alla kurser hade sina inlämningar varje vecka. Vissa lärare kom sent och då drog det över på lektionstiden vilket gjorde dig sen till nästa kurs som började samtidigt som den andra slutade vilket skapade stress när lärarna inte uppskattade att man var sen oavsett anledning. Alla kurser var på engelska.

Kurser

Jag läste kurserna management, marketing, sociology of work, international economics och economic and business history. Management och marketing skulle jag last på KTH så de kurserna passade bra in i mina studier. Resten av kurserna fick jag välja då jag inte fick läsa kurser som tidigare studenter läste då de liknande kurser jag läst på KTH (economics I osv.).

International economics kan jag inte ens rekommendera till min värsta fiende. Kursen startade med en lärare som flera gånger bad oss att sluta kursen eftersom vi aldrig kommer komma upp till hans nivå och att om vi är rädda för hårt arbete kunde hoppa av direkt. Det hårda arbetet var 50 frågor för hand varje vecka som skulle lämnas in vilket vi kunde få fredag kväll och skulle in måndag morgon. Jag skickade in klagomål redan från start utan vidare hjälp från skolan. Det var omöjligt att förstå vad han sa och vad han skrev samt det fanns ingen bok så kom man inte på lektionerna hade man noll att utgå ifrån då hela tentan baserades på vad man hann skriva från hans frenetiska skrivande på tavlan och inga slides. Denna kurs slutade med att han i princip failade hela klassen med hans tenta som gav mer minuspoäng än pluspoäng. Efter vårt första inbrott fick vi inte hjälp av honom med den missade lektionen utan det blev på en annan student att lära oss.

Marketing hade vi en supersnäll lärare som hjälpte oss hela vägen i arbeten samt kursens gång. Det fanns alltid slides och missade man något (som tex att få inbrott och inte komma till skolan) så fanns det hjälp att få. Det var en rättvis tenta och arbetet var en 7 sidor lång uppsats som var svår att få med allt men overall bra kurs. Läraren var mycket förstående med inbrottet och det är möjligt att ta igen lektionen.

Management var vi kanske 100 elever och alla pratade så mycket under lektionerna att det var omöjligt att höra även när man satt långt fram. Läraren såg att det var mer respektlöst att be folk vara tysta än att folk faktiskt var tysta. Rekommenderar inte att gå på lektionerna då de inte var lönt utan bara gå på obligatoriska övningarna och skriva det sista arbetet om cirka 20 sidor. Lärarna sätter här och i många andra kurser mycket högre press på oss utbytesstudenter då de tycker att vi är mer produktiva och

kommer med intressanta perspektiv (samt behärskar det engelska språket bättre), detta är sagt av vår övningslärare och kommer inte från mig. När vissa av oss hade det svårt pga inbrott och flytt så fick vi dispens och förståelse från övningsläraren vilket kändes betryggande.

Sociology of work handlade mycket om work/life balance men läraren följde inte sina egna läxor så att säga. Det var varje vecka en lektion där vi i grupp skulle skriva och presentera en uppsats om ca 2 sidor och de flesta gånger fick vi uppdraget innan men två av gångerna fick vi ämnet på plats. Väldigt mycket text att behärska och inget stöd för dyslektiker (vad jag märkte jag är själv inte det). Tentan var enklare än tidigare år men väldigt mycket att läsa när man har 4 andra tentor på två veckor. Stödet fanns inte vid inbrottet utan vi fick istället en påminnelse om att det var en assignment som vi skulle missa. Kursen i sig kan vara bra att ha med sig men det skulle behöva appliceras i verkligheten av läraren också.

Economic and business history fick jag uppfattningen i början skulle handla om hur historien kan påverka våra framtida val av tex. aktier då det var första lektionen. Det blev mer en historialektion om Portugal. Kursen baserades på Harvard-texter och många Portugiser i vår klass kunde knappt behärska språket. Det var 4 prov på en termin och sedan en tenta. Läraren avbröt varje presentation till dessa och avbröt mig mitt i en mening för att skratta åt mig och kalla mig stupid. Detta togs bra hand om av skolan där det blev en utvärdering av läraren och jag fick byta lärare andra halvan av kursen som var mycket snäll och förklarade saker som var svåra att begripa. Stödet från båda lärarna efter vårt inbrott var mycket fint att se där de erbjöd oss boende och stöd där vi också fick byta dag för ett prov vi skulle missa. I slutändan var detta mitt bästa tentaresultat och på assignments också men känner inte att jag fick med mig kunskap som kommer hjälpa mig med något annat än att jag vet nya saker om Portugals historia.

I slutändan skulle kurserna på KTH givit mig mycket mer och mindre stress. Jag åkte hit för att få nya perspektiv och lära mig andra ämnen, jag känner att jag åkte hem med en besvikelse över de flesta lärare och deras beteende. Man blir inte behandlad som en equal utan som en idiot för att säga det krasst, i de flesta fall.

Staden och landet

Portugal är fantastiskt färgglatt och jag kände mig aldrig otrygg. Det finns fantastiska städer förutom Lissabon. Porto, Ericeira och småstäder med vingårdar var verkligen en höjdpunkt. Värmen skapar mer utomhushäng och det dricks väldigt mycket vin speciellt i den kända portvinsstaden Porto. Jag rekommenderar att upptäcka kakel på husväggar i Lissabon och åka ut till stränder bara en tågresa bort, dricka vin i Porto och surfa i Ericeira. Portugal har många olika sidor och det finns något som passar alla. Det jag såg fram emot mest var surfdagar och småstäderna och det jag såg fram emot minst var backarna i Lissabon...

Fritid och sociala aktiviteter

På fritiden så reste jag runt i Portugal och träffade vänner ute på restauranger. Det finns padel och liknande i närheten hela tiden också. ISEG arrangerade olika träffar och studentföreningar där du kunde surfa, träffa hemlösa hundar mm. I slutändan tror jag skolan tog för mycket tid från mig men middagar hemma med vänner eller ute samt häng på stränderna var det man såg fram emot mest. Vädret är varmt enda till november så finns möjligheter att sola och bada när Sverige har kyla. Det var flera studenter jag hade liknande kurser med och mina roomies också så det fanns aldrig kort om vänner att spendera tid med.

Hållbarhet

Eftersom mycket papper används på ISEG skulle jag inte säga att de är framstående i hållbarhet. Kurserna om hållbarhet (som hört av andra skandinaver) var det vi som kunde mest. Jag tror att landet i sig är på väg in mot mer hållbarhet men inte riktigt där ännu vad jag märkte.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Mina rekommendationer är att verkligen kolla över kurserna och kontakta tidigare studenter eller skolan i sig. Vissa kurser har ingen tenta vilket kan underlätta när alla fem tentor kommer samtidigt i januari. Du ska också vara beredd på att du kommer missa en vecka på KTH när du kommer tillbaka. Jag rekommenderar inte skolan i sig med mina problematiska kurser och lärare men landet är fantastiskt och det var kul att se en ny kultur. Res runt mycket och lär känna nytt folk från hela världen!